

17 EKİM 2020

KURANDAKİ KELİMELEİN İŞTİKAKI NEDEN GEREKLİDİR?

Bizim gibi arap olmayanların, arapçaya kelimelere noktalar ve harekeler koyanlardan daha iyi ıştikak yapacağının delili nedir ve buna neden ihtiyaç duyulsun? ASIM B. BEHDELE veya diğer kıraat imamlarının yaptıklarını neden yeniden yapalım? NOKTASIZ VE HAREKESİZ OKUMA BİZE NE VERİR? ANLAMAMIZI MI KOLAYLAşTIRIR YOKSA ZATEN AZ SAYIDA OLAN KURAN OKUYANLARI HEPTEN KURANDAN MI UZAKLAşTIRIR. Asım b.behdelenin ıştikakını beğenmeyenlerin ondan daha iyi ıştikak yapacaklarının delili nedir?

Bu sorular, bizim "Kuran çalışmalarında noktasız ve harekesiz olan metin temel alınmalıdır, her noktalama ve harekeleme o işi yapan kişinin kendi tercihidir, Kurandan değildir" söylemimiz üzerine sorulan sorulardır. Bu soruların temelinde peşinen bir karşı duruş olduğu gibi samimi yaklaşımlarda vardır.

Aslına bakılırsa bu soruların hepsi makul ve hatta gerekli sorulardır

Bu sorulara biraz dikkat edilirse genelde hepsinin ıştikakın sebepleri değil, sonuçları hakkında olduğu anlaşılacaktırıştikakın sonuçları üzerine endişe etmeden önce yeniden İşTİKAK YAPMA İSTEĞİNİ ORTAYA ÇIKARAN SEBEPLER ÜZERİNE endişe etmek daha doğru olacaktır. Çünkü bir şey henüz yapılmadan, o şeyin kötü yanlarına dikkat çekerek o şeyden uzak durmak sadece şARTLANMIşLIK olacaktır. Yani o endişeler bir şeyi yapmamanın gerekçesi olmayı hak edecek endişeler değildir. Hatta bunlara endişe bile denmez. Dense dense EVHAM denir

Burada sorulması gereken doğru soru "İşTİKAK neden gereklidir?" sorusu olmalıdır

SORU; ıştikak neden gereklidir?

CEVAP:

1- Mevcut kıraatlerdeki bazı okuyuşlar kesinlikle Kuran btnlğile çelişmektedir. Mesela, bir çok ayette "dileyen iman eder, dileyen inkar eder, kişiye sadece çabasının karşılığı vardır, akletmez misiniz? hidayete gelen kendi lehine sapan kendi aleyhine sapar" gibi şeyler söylenmesine rağmen, buna karşılık bir çok ayette de "Allah dilediğini saptırır, dilediğine de hidayet eder" gibi şeyler de söylenmiştir....Bu tam bir çelişkidir. Bu çelişkinin giderilmesi için yapılan yorumların hiçbiri Kurandan değildir. Yani herhangi biri bu ayetleri tefsir eden ulemaya "ben tefsirlere iman etmiyorum, Kurana iman ediyorum, eğer Allah saptırıyorsa, demek ki saptırıyor" dese ve buna göre iman etse herhangi bir yanlış yapmış olmaz. Kaldı ki, her Kuran okuyanın o tefsirlere ulaşma imkanı da yoktur. Üstelik eğer Kuran o tefsirlerle açık ve anlaşılır hale geliyorsa bu demektir ki Kuran asla açık ve anlaşılır bir kitap değildir sonucu çıkar. Bu durumu oluşturan şey HAREKE tercihidir.. Bu durum İşTİKAK gerektiren bir durumda değildir. Çünkü hareke tercihi ıştikakın değil NAHİV ilminin konusudur

Ama nahiv ilmi ve ıştikak, biri diğerinin varlığını zorunlu kılan iki şeydir. Birinin yok olması diğerinin de yok olması anlamına gelecektir. İştikak ve Nahiv arasında bir önem sıralaması yapılması gerekirse İşTİKAK nahivden daha önemlidir. Çünkü ıştikakın olmaması durumunda nahiv tek başına hiçbir işi

yaramaz. Nahvin ortaya çıkışı İştikaka bağlıdır.Çünkü nahvin konusu kelimeler ve cümlelerdir. Kelime veya cümle olmadan nahiv de olmaz. Yani kelimeler ve cümleler nahvin hammaddesidir.

İştikak ise, Sarf ve Nahvin hammaddesini ortaya çıkaran şeydir

Günümüzde SARF ve NAHİV olarak iki ana kola ayrılan bu ilimler aslında NAHİV dir. Zaten eski ulema ve dil bilginleri gramer bilgisini günümüzde olduğu gibi sarf nahiv diye ayırmamış hepsini de nahiv başlığı altında incelemiştir. Bu ilmin sarf ve nahiv diye ikiye ayrılması aslında anlaşılması kolay olsun diyedir. Yoksa ne sarf nahivden ne nafiv sarftan ayrılmaz. Günümüzde bu ilimlere MORFOLOJİ ve SENTAKS denmektedir

2- Kıraat imamlarının kendi içtihatlarına göre nokta ve harekeler koyup meydana getirdiği cümleler, noktasız ve harekesiz metinden üretilerek elde edilen cümleler ve kelimelerdir. Yani bu bir üretimdir. Ulemanın kendi içtihadıyla nokta ve harekeler koyarak elde ettiği her kelimenin arkasında mutlaka bir İSNAD vardır. Zaten isnad olmadan ıştıkakın olması da mümkün değildir.Şu halde, sarf, nahiv ve ıştıkak ayrılmaz bir bütünün parçalarıyken İSNAD bu bütünü ortaya çıkaran ilk sebep, ana sebeptir. İsnad olmadan ister ses, ister yazı olsun bir anlamın var olması mümkün değildir. Hatta isnad olmadan ister sıvı, ister gaz isterse katı halde bir varlığın var olması bile mümkün değildir

Mesela BİG BANG teorisi, İSNADI olmayan havada bir teoridir. Neden?...Bir patlamadan bahsediliyor ama o patlamayı meydana getiren İLK SEBEP, Ana sebep olmadan bahsediliyor. Bizim bu ilk sebep dediğimiz şeye fizikte "ETKİ OLMADAN TEPKİ OLMAZ deniliyor. işte bu cümledeki ETKİ kelimesi bizim İSNAD kelimemizin karşılığı olmaktadır.Patlamayı isnad edeceğiniz bir etki (isnad) yoksa o patlamanın var olabilmesi mümkün değildir. Kelimelerin ortaya çıkışı da tıpkı bunun gibidir. Bir kelime hiçbir isnadı (etkisi) olmadan ortaya çıkamaz. Bulunduğumuz durum itibarıyla biz kelimeleri ilk defa kullanan kişiler değiliz. Yani biz (günümüz insanı) yokken de kelimeler vardı ve biz kelimeleri hazır bulduk. Bu yüzden bizim kelimelerin ilk sebebine (isnad-etki) doğru yapacağımız yolculuk merkezden dışa doğru değil dıştan merkeze doğru olmalıdır. Hatta istesek de istemesek de bu yolculuk dıştan merkeze doğrudur. Çünkü merkezde olmak için kelimelerin ilk defa ortaya çıktığı zamanda olmamız gerekmektedir.

İsnad denilen şey öyle bir şeydir ki, merkezden dışa doğru kaç milyon tane halka olursa olsun her halkanın kendine ait bir isnadı bulunmaktadır.

yani kelimeleri hangi kalıpta alırsanız alın, ondan ne kadar türetim yaparsanız yapın her adımınızın bir isnadı (etki eden güç) olması gerekmektedir

Ve bu isnadların hespinin de birbiriyle kopmaz bağının olması gerekmektedir

İşte bu açıdan elimizdeki mushaflara konulan nokta ve harekelere baktığımızda sormamız gereken ilk soru BU KELİMENİN İSNADI (onu ortaya çıkaran ilk etki) NEDİR ? sorusunu sormak zorunludur

Mesela, derslerimizin konusu olan Müddessir suresinden bir örnek verelim

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ (Müddessir 74/5)

Bu kısacık ayet, meal ve tefsir yazarları tarafından "**pislikten uzak dur, putlardan uzak dur, kötülükten uzak dur**" şeklinde çevrilmiştir

Şimdi bu çevirleri meal veya tefsirden okuyan bizler, merkezden dışı doğru gelen en son halkayı okuyoruz demektir

Her halkanın kendine ait ama öncesiyle bağı olan bir İSNADI olmak zorundadır demiştik

Bu halkanın kendisiyle olan bağı anılabilmemiz için son halkanın isnadının tespiti zorunludur.

Kelimelere baktığımızda ve arkasına konan tefsir veya meallere düşülen dipnotlar bu kelimenin son halinin isnadı olmaktadır

İsnad ile kelime arasında uyum yoksa ya kelime yanlıştır ya da isnad yanlıştır.

şimdilik kelimenin doğru olduğunu kabul ederek isnadına bakalım

*BİRİNCİ İSNAD: Bu kelime Allah'tan çıkmıştır

*İKİNCİ İSNAD: Muhammede "pislikten, günahtan, putlardan, görevini engelleyecek şeylerden uzak durması söylenmektedir.(bu isnadlar hakkında daha detaylı bilgi için lütfen meal ve tefsirlere müracaat ediniz)

Şimdi İSNAD ile KELİMELER arasındaki uyuma bakalım;

RUCZ; "Kaside yazıp söylemek, hareket etmek için ayakların titremesi ve geçmesi" anlamındaki RECEZE (kök harfleri ra+cim+ze) kelimedenden türemiş olan RUCZ kelimesi; "kir, pislik, ceza, günah, puta tapma, yasaklanan şey" anlamlarındadır. FAHCUR; kelimesi ise "Terketmek, bırakmak, ...den uzaklaşmak, uzak durmak, ayrı durmak" anlamında HACERA kök harflerine sahip bir fiildir. başka bir yere yerleşme amacıyla yaşanılan yeri terketmeye "hicret" dendiği herkes tarafından bilinmektedir. Bu kelime bütün türevlerinde kesinlikle "bulunulan bir şeyi veya yeri terk etmek /ayrılmak" anlamındadır.. Mesela, HACERA ZEVCETEHU, ifadesi "eşini boşamadı ama ondan uzak durdu" anlamındadır. FAKAT, bir yerden ayrılmak veya uzaklaşmak veya terketmek için ÖNCE o yerde veya o şeyle bulunma zorunluluğu vardır. Birinin hiç olmadığı bir yere gitmemesi, hiç olmadığı bir hal üzere olmaması, hiç sahip olmadığı bir şeyden uzaklaşması asla bu fiille ifade edilmez. eğer yukarıdaki ayet meal ve tefsirlerin dediği gibi PİSLİKLERDEN UZAK dur" manasındaysa, bu şu anlama gelmektedir. Şimdiye kadar pistin artık pislığe bulaşma...Yok eğer ayete PUTLARDAN UZAK DUR manası veriliyorsa bu seferde,,bu güne kadar putlara yakındın artık yakın olma...yok eğer GÜNAHLARDAN UZAK DUR manası veriliyorsa, bu güne kadar günah işliyordun artık işleme..deniliyor demektir

Biraz önce kişinin eşinden uzak durmasını anlatan HACERA ZEVCETEHU cümlesini örnek getirmiştik. Takdir edilmedir ki kişinin eşinden uzak durması için önce o kişiye eş olması gerekmektedir. Hiç eşi olmayan birine eşinden uzak dur denmez. yani ayette geçen FAHCUR kelimesi kesinlikle bulunulan bir hali terketmeyi, bulunulan bir yeri terk etmeyi, yada sahip olunan bir şeyden uzak durmayı ifade eden bir kelimedir. O halde bu kelimenin meal ve tefsir uleması tarafından kurulan isnadına göre, Yüce Allah (haşa), pislik içinde yüzen muhammede pislikten uzak durmasını" veya "putlara tapan muhammede artık tapmamasını" veya "günah işleyen muhammede artık günahı terk etmesini" emrediyor gibi bir sonuç çıkmaktadır.

Kelimelere doğru anlam verilse bile İSNAD edilen şeye baktığımızda ortaya çıkan durumu kabul etmek ve İSNAD ile İSNAD edilen şey arasında tam bir uyum olduğunu söylemek veya bunu kabul etmek hem Allah'a hem de Allah resulüne iftira olacaktır"

BU DURUMDA NE YAPMALIYIZ??

Hemen bu kelimelerdeki nokta ve hareketleri yanlış sayıp yeni bir noktalama ve harekele mi yapmalıyız (yani ıstikak)??? Elbette ki her durumda insan kendi özgür iradesiyle hareket eder.

İşte tam burada "özgür irade" ifadesine ilkesizce hareket etmek anlamı yükleyenler için bir süistimal kapısı açılmaktadır. İsteyen o kapıdan girebilir

Fakat "özgür irade" ifadesine "ilke sahibi olmak ve o ilkelere göre hareket" anlamı yükleyenler için o suistimal kapısı sonuna kadar açık olsa da hatta o kapıdan girmesi için milyonlarca davet alsa da, ayağına kırmızı halı serilse de dönüp bakmayacak asla tevessül etmeyecektir. Çünkü suistimal üzerinden elde edilen hiçbir anlam ANLAM değildir. Zaten suistimal kapısından giren için anlam niye lazımdır ki, bunun için herhangi bir kapı olmasına da gerek yoktur. Suistimal etmek isteyen kapı kapalıysa penceren, pencere kapalıysa bacadan zaten girecektir. İlkeyle bir yere varılmak isteniyorsa yapılması gereken şey, hemen tüm kıraatleri yok sayıp ıstikak silahını çekmek değil, kelimelerin Kuran içinde takibini yapıp, anlamlar hakkında tam bir tespit yapmaktır. İşte bu öncekinden daha zorlu bir yola girmek anlamına gelecektir. Çünkü iki kelimelik bir ayetteki kelimelerin takibi, en azından o kelimelerin geçtiği diğer ayetleri ve o ayetlerin bağlamına bakmayı zorunlu kılmaktadır

Müddesir 74/5 وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ

Her iki kelime toplamda 41 ayette geçmektedir (10+31). İki kelimeyi anlayalım derken şimdi 41 ayeti anlamak zorunda kalacağız. Eğer Yüce Allah'ın kelimelerine tutunmak istiyorsak, önümüze çıkan yol ne kadar zorlu ve uzun olursa olsun, ne kadar zahmetli ve çaba gerektiriyorsa gerektirsin bunu yapmak İLKELİ olmanın temelidir.

Konumuz hala İSTİKAK NEDEN GEREKLİ ? sorusudur.

Eğer bu sorumuz samimi bir soruysa cevabı ne gerektiriyorsa onu yerine getirmek zorundayız demektir. Kolaycılığa kaçıp sayfalar dolusu yorum yapamaz mıyız? akılla buna cevap bulamaz mıyız?. Eğer bizim aklımız o kelimeyi ortaya çıkarmış olsaydı elbette ki cevap vermek için aklımız yeterliydi. Ama o kelimeyi ortaya çıkaran bizim aklımız değil YÜCE ALLAHIN İLMİDİR

YANİ biz, ne ortaya çıkışında ne bize gelişinde ne kurallarında, ne yazılışında ne okunuşunda ne anlamında hiç bir etkimizin olmadığı bir kelimeyle karşı karşıyayız, Hatta o kelimeyi göreceğiz gözü, seslendirecek dili (organ), anlayacak kendi aklımızı ve nihayetinde o lisanı biz ortaya çıkarmadık

Şu halde kalkıp kelimenin anlamları hakkında yorum ve tefsir yapmak kelimenin tam anlamıyla KÜSTAHLIK ve hatta kendi aklımızı ALLAH'IN İLMİYLE EŞİT görmek olacaktır. İlkeli insanlar olarak kelimeler REHBER dir ve REHBERLER ÖNDE GİDERLER. Tekrar belirtelim ki, okuduğumuz mealler üzerinden anlam tespitine alışmış BİZLER için bu yol çok ama çok zahmetlidir

Ne yapacağız, aklımızı askıya mı alacağız?

Akletmeyecek robot gibi kelimelerin ardından mı gideceğiz?

Anlam yolculuğunda dıştan merkeze doğru yapılan yolculuk durakları, suya atılan bir taşın oluşturduğu halkalar gibidir. biz taşın suya düştüğü merkezde değil, suyun kıyısında yani en son halkasındayız. Aklımız, ayağımızın dibine kadar gelen son halkayı anlayacak, BAĞ KURACAK (akıl

kelimesinin anlamı bağ kurmaktır), o halkayı anladıktan sonra bir önceki halkaya gelecektir. Ayağının dibine kadar gelen halkanın, suya düşen bir taş sonucunda olduğunu bilmeyen birinin zaten anlam arayışına girmesi saçmadır.

Anlam arayışı da zaten merkeze düşen o taşın nasıl bir taş olduğuyla alakalıdır. Çünkü suya düşen her taş aynı şekilde ve aynı oranda halka oluşturmaz. Her taşın büyüklüğüne ve suya düşüş hızına göre halkalar oluşur. İşte anlam arayışı da "bu halkaları nasıl bir taş oluşturdu" sorunun cevabı için yapılan yolculuktur. Bu anlam arayışının ilk durağında en son halkadır.

En son halkayı anlamak için aklını maksimun seviyede kullanmayan zaten bir sonraki halkaya gelemeyecektir.

İşte bizde KURAN DENİZİNE DÜŞEN BİR TAŞ GİBİ OLAN KELİMELERİN EN SON HALKASINDAN MERKEZE DOĞRU BİR YOLCULUK YAPMAK İÇİN AKLIMIZI MAKSİMUM DÜZEYDE ÇALIŞTIRMAK ZORUNDAYIZ

Bunun için ilk yapmamız gereken Kelimelerin Kurandaki diğer kullanımlarıdır.

MÜDDESSİR suresindeki ayette geçen RCZ kök harflerine sahip kelime sıraya göre şu şekilde gelmektedir

Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik.”

Kelime yukarıdaki ayetin mealinde şu cümlede geçmektedir..."gökten bir azap indirdik"

Müddessir suresinde RUCZ şeklinde geçen kelime bu ayette RiCZ şeklinde geçmektedir. Bir kelimedede yapılan en ufak bir ses değişikliği o kelimenin anlamında da değişiklik yapacaktır. Gramer kuralı gereği bu böyledir. Fakat kelimedeki ses değişikliği ne olursa olsun elde edilen anlamın KÖK ANLAMLA mutlaka bir bağının olması zorunludur. Şimdi nasıl oldu da kökünde "şiiir söylemek, kaside söylemek, ayakların titreyip geçmesi, ileri geri hareket etmek, yalpalamak" manasında olan bir kelime AZAB anlamına büründü?

Kaldı ki AZAB kelimesi Kuranda 373 kere zaten kullanılmaktadır.

.....

Özelden şöyle bir soru geldi;

“Ses değişikliğinin ,kök anlamı itibari ile anlam bağı üzerinde biraz detaylı girersen sevinirim abi"

Buna herkesin bildiği KİTAB kelimesini örnek verelim;

KETEBE=YAZDI

KATİB=YAZICI

KİTAB=KURALI OLAN YAZI

MİKTAP= YAZI ALETİ

MEKTUP=YAZILI BELGE

KEETEBE (uzatma elifi ile)= ÇOKÇA YAZIŞMAK

İKTETEBE= DİKTE EDİLENİ YAZMAK

Bunları uzatmak mümkündür. hepsi hem yazılırken, hem okunurken hem de seslenidirirken ses ilaveleri ile gelen bu kelimeler farklı anlamlara gelselerde hepsini birbirine bağlayan bir anlam bağı olduğu ortadır. kitap kelimesi ile verdiğim her bir örnek sabit ve değişmez kalıplardır. kelimeyi hangi kalıba taşırsanız taşıyın yalın halindeki (sulasi mücerred) anlamıyla mutlaka bir bağının olması gerekmektedir. bu özellik sadece arapçaya has bir durum değildir. Bu kural tğm diller için geçerli bir kuraldır. Buna türkçeden de örnek verebiliriz;

YAP

YAPTI

YAPTILAR

YAPICI

YAP-MA

YAPMACIK

YAPILANDIRMA

YAPI.....bunu da uzatmak mümkündür.

YANI; "kelimelerin türedikleri kök ile anlam bağlarını koparmamak sadece arapçaya ait bir kural değil yeryüzündeki tüm diller bu temel üzerine bina edilmiştir"

YAPILANDIRAMADIKLARIMIZDAN...kelimesi suya düşen YAP kelimesinin son halkasıdır...bu kelimenin köküne inmek için sondan merkeze doğru tüm eklerinin teker teker ama bir kurala göre atılması gerekmektedir;

YAP+I+LAN+DIR+MA+DIK+LARI+MIZ+DAN

yapısı böyle oluşmuş bir kelimenin merkezine doğru gitmek istiyorsak her bir ekin hangi kurala göre eklendiğini bilmek ve sonra o eki atmak zorundayız. Kafamıza göre eksiltme yapamayız..Mesela....YAPILANDIRDIKLA diye kelimeyi eksiltemezsiniz...yapılandır...yapılandı...yapılan..yapıla (ancak tamlamayla -yapıla gelen gibi)...yapıl..yapı..yap

böyle olmak zorundadır. Ama biz türkçe bildiğimiz için türkçe dilbilgisi kurallarını bilmeyenler bile kelimelerden neyin neden eksildiğini bilirler. Daha önceki derslerimizde dil grubu olarak türkçenin çekimli bir dil, arapçanın ise bükümlü bir dil olduğunu söylemiştik ve uzun uzun anlatmıştık, Bu

yüzden tekrar etmeyeceğim. Türkçe kelimeler eklerini sadece sona alıp anlam değişikliğine uğrarlarken Arapça bükümlü dil olduğu için eklerini hem başa hem ortaya hem de sona almaktadır. Mesela, türkçedeki yapı (bina-ana şekil) anlamına gelen aynı kelime arapçada BANE kelimesinden türemiş ve ses değişikliği BİNA şekline gelmiş kelimedir, yani kelimenin harflerinde değil seslerinde değişiklik olmuştur. her dilin kök kelimedenden başka kelimeler türetme yöntemi farklıdır. Arapçanın ki harfleri değiştirmeden sesleri değiştirmek olduğu gibi, kelimelerin başına ortasına ve sonuna yeni sesler ekleyerek de yapılır. mesela ele aldığımız RİCZ kelimesi ile RECEZE kelimesinde kök harflerde değişiklik yoktur sadece ses eklenmiştir.

.....

Konuya tekrar dönecek olursak;

Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik”.

Bu ayeti bölüşmüş ve müddessir suresinde "pislik, put, günah" anlamı verilen kelimenin nasıl oldu da yukarıdaki mealde olduğu gibi AZAB anlamına geldiğini sormuştuk.

.....

(yine özelden şöyle bir soru daha geldi)

“Konu uzamaz ise eş anlamlı olabilme ihtimali nasıl bir şeydir Arapçada? Türkçedeki kırmızı ve al gibi,buna da kısaca deginebilirmisin abi?”

Bu soru şu an konuştuğumuz dildeki tüm kelimelerin öz be öz türkçe olduğu varsayımı üzerinden sorulmuştur. Yoksa asıl türkçe de kırmızı kelimesinin karşılığı KIZIL dır

Fakat hiçbir dilde %100 aynı anlama gelen iki kelime yoktur. Mutlaka aralarında küçücükte olsa bir anlam farkı bulunmak zorundadır. Aslında dillerde anlaşılması zor olan şey eş anlamlı kelimeler değil, çok anlamlı kelimelerdir...örnek YÜZ kelimesi.

.....

Tekrar konumuza dönecek olursak.

Müddessir suresinde geçen RUCZ kelimesinin takibini yapmak için yukarıdaki bakara 59.ayeti vermiş ve o ayette geçen السَّمَاءِ مِّن رِّجْزًا ifadesine mealler tarafından "gökten bir azap indirdik" şeklinde verilen meallerin neden bu anlamı tercih ettiklerini sormuştuk

aslında türkçe de kullandığımız azab kelimesi de arapça bir kelimedir. Yani Rucz kelimesine karşılık olarak türkçedeki azab kelimesini koymak, arapçadaki bir kelimenin karşısına başka bir arapça kelime

koymak yani hiç çevirmemek anlamına gelmektedir. Türkçedeki azab kelimesinin karşılığı "işkence, sıkıntı, bela" gibiyken arapçadaki AZAB kelimesinin kök anlamı MAHRUMİYETTEN DOLAYI ÇEKİLEN SIKINTIDIR.

HATTA kelimenin türevleri "tatlı oldu" şeklindedir ve hatta "tatlı oldu" anlamında Kuranda kullanılmaktadır

Furkan 25/53

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

“İki denizi birbirine salan odur. Biri tatlı ve lezzetli, öbürü tuzlu ve acıdır. Aralarına da bir engel, aşılmaz bir sınır koymuştur”.

mealde geçen "biri tatlı" kelimesinin karşılığı عَذْبٌ (azbun) kelimesidir. Yani türkçedeki azap kelimesi ile Kurandaki azap kelimesi aynı değildir, en azından yüzde yüz aynı değildir. Fakat meallerin hepsinde hem Kuranda 373 defa geçen AZAB kelimesine de hem de bakara suresinden geçen RİCZ kelimesine de AZAB manası verilmiştir.

RİCZ kelimesinin anlamları içinde AZAB anlamına gelecek bir kullanım var mıdır?

Evet, sözlüklerde böyle bir anlam vardır. Fakat RİCZ kelimesinin kast ettiği "azab" anlamı ile "azab" kelimesinin kast ettiği "azab" anlamı asla aynı değildir. Mesela, TAUN, KOLERA, VEBA, COVID 19 gibi hastalıklara RİCZ demek mümkündür ama AZAB demek mümkün değildir. RİCZ kelimesinin kök anlamı, bir şeyin sallandıktan sonra kendine gelmesi manasındaydı...ayağa kalkan devenin önce sallanıp sonra düzgün durması, birden ayağa kalkan birinin dengesini kaybetmesi ama düşmeyip kendisini düzeltmesi bu kelime ile ifade edilmektedir. RECİZE 'R RACUL dendiğinde...adam ayağa kalkarken önce sendeledi sonra durdu..denmektedir. Hastalıkların RİCZ olarak adlandırılması da "toplumları yok etmediği müddetçe, o toplum hastalıktan kendine geldiği müddetçe, BİR TOPLUMUN HASTALIKTAN DOLAYI SENDELEMESİ AMA SENDELİKTEN SONRA KENDİNE GELMESİ anlamına geldiğinden dolayıdır. Yani ricz kelimesi, bir şeyle sarsıldıktan sonra kendine gelen her şey için kullanılabilir.

Şimdi Bakara suresindeki ayeti tekrar yazalım;

Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik.” SV Meali

Bu mealde gökten bir azab indiği söylenmektedir... Gökten gelen o azab nedir?

Bu azabın, volkan patlaması, zelzele, sel vs" gibi yere bağlı bir azab olmaması gerekmektedir (tabi ki kelime azab ise)...Çünkü ifade gayet açıktır...RİCZEN MİNES SEMA denmektedir. Öyleyse o RİCZ her

neyse gökten gelmek zorundadır. Bu ne olabilir?...GÖK GÜRÜLTÜSÜ, ŞİMŞEK, YAĞMUR gibi şeyler RİCZ olabilir mi?

Cevap, Evet olabilir, fakat olabilmesi için kelimenin RİCZ kalıbında değil, TERECCZE kalıbında gelmesi gerekmektedir, hatta TERECCZE kalıbında gelse bile o kelime tek başına olduğu müddetçe "gök gürültüsü, şimşek, yağmur" anlamı verilemez. Mesela gök gürültüsü demek için TERECCZE'R RA'DU demek gereklidir. Mesela, gelgitlere..İRTECZE'L BAHRU...deniz kabardı ..denir

Bakara 59.ayette geçen kelimenin ne anlama geldiğini tespit etmek için mecburen ayetteki diğer kelimelere, ayetin öncesine ve sonrasına, hangi olay bağlamında geçtiğine bakma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Ayete Musa kıssaları bağlamında geçmektedir. Hatta bir önceki ayete dikkat edersek Musa kıssalarının neresinden bahsedildiği de kolayca anlaşılacaktır

Bakara 2/58 TEFSİR

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

Bir gün şöyle demiştik: “Şu şehre girin de beğendiğiniz yerden, çekinmeden[*] yiyin. Secde edip kapıdan girin ve ‘Hitta!’ (Günah yükümüzü kaldır!) deyin ki günahlarınızı bağışlayalım. Güzel davrananlara ikramımız olacaktır.”

Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik.” SV Meali

İki ayeti birlikte okuduğumuzda içinde RİCZ kelimesinin geçtiği olayın, bir şehre girme olayıyla alakalı olduğu rahatlıkla anlaşılacaktır. PEKİ, bu ayetin muhatapları ne yapmıştır da onlara semedan bir ricz indirilmiştir? Bir önceki ayette onlara (meale göre)...“Şu şehre girin de beğendiğiniz yerden, çekinmeden[*] yiyin. Secde edip kapıdan girin ve ‘Hitta!’ (Günah yükümüzü kaldır!) deyin ”

BUNLAR denmiş olmaktadır. Peki onlar bu söze karşı ne yapmışlardır. Yine meale göre (59.ayetin başı)...“sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler”...yani kendilerine bir önceki ayette söylenen sözü başkasıyla değiştirdiler....Peki ne denmişti?

***ASIL METİN;

1-ŞU ŞEHRE KAPIDAN SECDE EDEREK GİRİN

2-BEĞENDİĞİNİZ YERDEN ÇEKİNMEDEN YİYİN

3-HITTA (günah yükümüzü kaldırın) DEYİN

Yani bu adamların gökten başına azab gelmesinin sebebi işte bu sözleri başka sözlerde değiştirmeleridir gibi bir sonuç çıkıyor karşımıza

Şimdi değişen ve değiştirilen sözleri yanyana koyalım;

1-ŞU ŞEHRE KAPISINDAN SECDE EDEREK GİRİN.....değişliği ne olur?

2-BEĞENDİĞİNİZ YERDEN ÇEKİNMEYEN YİYİN.....değişliği ne olur?

3-HITTA (günah yükümüzü kaldır) DEYİN.....değişliği ne olur?

***MUHTEMEL DEĞİŞİK ANLAMLAR:

1-şu şehre kapısından secde ederek girmeyin, ama penceresinden zıplayarak girin...//// şu şehre hiç girmeyin /// şu şehre girin ama secde etmeden girin //// şu şehre kapısından sürünerek girin ///...gibi milyon değişik anlam çıkabilir. Değişenin ne olduğunu anlamak için 59.ayetin başında gelen BEDDELE kelimesine bakalım

BEDDELE; değiştirmek, değiş tokuş yapmak, trampa yapmak, bir şeyin yerine başka bir şey koymak, bir şeyi alıp onun yerine başka bir şey vermek. BEDEL kelimesi, herhangi bir şeyde bir işlevi olan bir şeyi kaldırıp, onun yerine aynı işlevi yapacak başka bir şey koymak demektir. Değiştirmek, trampa yapmak anlamı da bu anlama gelmektedir, elinizdeki bir ticari malı başka bir ticari malla değiştirirsiniz ama aldığınız mal da işlev olarak ticari mal olma değerini kaybetmez...trampa olunan şeyle trampa olarak verilen şey yakın değerlerde olmak zorundadır yada işlevlerinin aynı olması gerekmektedir. Mesela Kuranda yine bakara suresinde şöyle bir ayet vardır

Bakara 2/16

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
وَعَسَى أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

"Onlar, rehberi verip[*] sapıklığı almış kimselerdir. Yaptıkları alım satım bir kazanç sağlayamamıştır. Doğru yolda değillerdir."

Bu ayette "hidayet karşılığında sapıklık satın aldılar" denmektedir...herhal de bundan anlaşılan şey "hidayeti 1000 liraya sattılar, gidip o 1000 lirayla sapıklık aldılar anlaşılmayacaktır. Hidayetin maddibir karşılığı yoktur ki satılabilsin aynı şekilde delalette pazarda satılan bir mal değildirdi ki satın alınabilsin.

.....(devam edecek)

En son bedel kelimesinde kalmıştım, derse kadar elimden geldiğince devam etmete çalışayım

BEDEL kelimesi, bir şeyi aynı işlevi görsün diye bir başkasıyla değiştirmek demektir. NAHİV konularından biri de olan BEDEL, bir gramer tekniği olarak bir "kelimenin yerine başka bir kelime bulunduğu anlamda hiçbir eksilme olmayan kelime değişikliği demektir. Nahivde kullanılan bedele en güzel örnek hurufu mukattaalarla gelen ayetlerdir. Mesela

Hicr 15/1)

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ

"ŞUNLAR **الر** BU YAZININ VE MÜBİN KURANIN İŞARETLERİDİR (R.Demir meali)

Aslında bu ayette geçen VAV (ve) bağlacına YANİ anlamı vermek daha doğru olacaktır...Kuran kelimesi EL KİTAB kelimesinin bedelidir. Bu yüzden son harekesi mecrurdur..Yani gramer kuralları gereği el kitab kelimesini kaldırsak ve onun yerine KURAN kelimesini koysak, anlamda hiçbir eksilme olmayacaktır. **الْكِتَابِ** kelimesinin marife, **وَقُرْآنٍ** kelimesinin ise nekira gelmesi de cümlede bir BEDEL üslubu olmasından dolayıdır.

Kural gereği BEDEL olan kelimeler nekira gelmelidir ve son harekesi bedel olunan kelimenin harekesi olmalıdır. Görüldüğü gibi NAHİV deki bedelde de bir şeyi aynı işlevi görsün diye başka bir şeyle değiştirmek anlamındadır. Bu tarif üzerinden tekrar bakara 58 ve 59.ayetlere dönecek olursak

Bakara 2/58

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

“Bir gün şöyle demiştik: “Şu şehre girin de beğendiğiniz yerden, çekinmeden[*] yiyin. Secde edip kapıdan girin ve ‘Hitta!’ (Günah yükümüzü kaldır!) deyin ki günahlarınızı bağışlayalım. Güzel davrananlara ikramımız olacaktır.”

Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik”. [*]

Gökten üzerlerine RİCZ (anlamaya çalıştığımız kelime buydu) indirilen bu adamların üzerlerine RİCZ inme sebebi, bir önceki ayette söylenen sözleri "aynı işlevi görsün" diye değiştirmeleriydi. ayete dikkat ederseniz, sözün değişimi ĞAYRE'LLEZİ KİLE LEHUM cümlesiyle ifade edilmektedir. Yani, ONLARA DENİLENDEN BAŞKASIYLA...

59.ayete düz bir meal verecek olursak şu şekilde bir meal çıkmaktadır; “ZALİMLİK YAPANLAR KAVLİ DEĞİŞTİRDİ...” burada cümlelerin yapısındaki vurgu, değiştirme fiilinden çok, o fiili yapanların

üzerindedir. ayetteki **فَبَدَّلَ** kelimesinin faili bir ismi mevsulle beraber gelmektedir. **ظَلَمُوا الَّذِينَ**

Aslına bakılırsa eğer sadece "zalimler" kast edilseydi failin direk olarak EZZALİMUN şeklinde gelmesi gerekirdi: ama FAİL bir ismi mevsule belirtilmektedir. Bu da bize bahse konu olan "değiştirme" işini yapanların daha önceden tanıtılmış olduğunu bildirmektedir. Çünkü ismi mevsuller kesinlikle ve kesinlikle bir sözün öncesi ile bağ kuran kelimelerdir. 59.ayette bir ismi mevsul ile bize tanıtılanların kimler olduğu ilk önce ayetin öncesindeki ayetlerde aranacaktır. geriye doğru gittiğimizde içinde ZALİM kelimesinin geçtiği ayetler şunlardır, 59.ayetten geriye doğru;

57, 54, 51, 35, 20, 19, 17 ayetleri. İşte 59.ayette bir ismi mevsulle bize bildirilenler ya 59.ayetten önce bahsi geçenlerden biridir yada Kuranın başka yerindedir. Bu zalimlerin tespiti niçin önemlidir?

Çünkü MUSA'nın arkasından gelenlerin hepsi değil, onların iicinden bir kısmı zalimdir. Dolayısıyla GÖKTEN İNEN RİCZ Musanın arkasından gelenlerin tamamına değil bir kısmına gelmiştir. O halde bizim bu kesimi bulmamız ve onların başına gelen şeyi tespit etmemiz GÖKTEN İNEN RİCZ i de tespit etmemizi sağlayacaktır. Geriye doğru giderken elbetteki en yakından başlayacağız. İncelediğimiz her ayet bir ismi mevsulle bize tanıtılan ZALİMLİK edenleri daha çok tanımamıza ve başka zalimlik edenlerle karıştırmamamıza yardımcı olacaktır

Bakara 2/57

وَضَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّٰ وَ السَّلْوٰى كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

“Bir de bulutları üzerinize gölgelik yapmış, kudret helvası ve bildircin indirmiş, “Verdiğimiz rızıkların temiz ve lezzetli olanlarından yiyin.” demiştik. Onlar bize yanlış yapmadılar; yanlış kendilerine yapıyorlardı.”

Bu ayet 59.ayete en yakın ayettir. Burada bahse konu olan kesimin zalimliklerinin ayetler hakkında değil KENDİLERİ hakkında olduğunu öğreniyoruz, böyle de olması gerekmektedir. Çünkü içlerinde MUSA varken kelimeler hususunda onların bir yanlış yapması mümkün değildir. Kaldı ki yanlış yapsalar bile hala görevinin başında bulunan bir Allah resulü olduğu için o yanlışların ifşa edilmesi mümkündür. peki bunlar kendi kendilerine zulmedecek ne yapmışlardır??? Bunu anlamak içinse biraz daha geriye gitmemiz gerekmektedir

Bakara 2/55

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسٰى لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنْظُرُونَ

“Bir gün: “Bak Musa! Allah’ı apaçık görene kadar sana güvenmeyeceğiz!” demiştiniz. Bunun üzerine, o şiddetli gürültü sizi sarsmıştı da bakakalmıştınız. “

Bakara 2/56

ثُمَّ بَعَثْنَاكُم مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

“Bayılmanızın[*] ardından yine de sizi kaldırmıştık ki görevinizi yerine getiresiniz.”

(şimdilik bu mealleri doğru varsayalım) İşte zalimleri biraz daha detaylı tanımaya başladık. demek ki 59.ayette bahse konu olan zalimler...ALLAHİ BİZE AÇIKÇA GÖSTER diyenlermiş. ayetteki üsluba dikkat ederseniz gaib sigası değil MUHATAP sigası kullanılmıştır. Demişti NİZ, bakakalmıştı NİZ. bu zalimleri biraz daha iyi tanımak için geriye doğru gitmeye devam edelim

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَى بَرِّكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ بَرِّكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

"Musa halkına şöyle seslenmişti: "Ey halkım! Buzağıyı ilah edinmekle kendinizi kötü duruma düşürdünüz, derhal sizi farklı farklı yaratana[1*] yönelin (tevbe edin) de içinizdekini öldürün.[2*] Sizi farklı özelliklerde yaratanın katında iyi olan budur." Sonra Allah tevbenizi kabul etmişti. Tevbeleri kabul eden, iyiliği bol olan O'dur."

Bu ayette artık zalimler daha belirgin hale gelmektedir. Çünkü Musa, onlara hitaben ZALEMTUM demektedir. daha gerilerde bu zalimler çok daha detaylandırılıyor ama konumuz RİCZ kelimesini anlamak olduğu için sanırım bu kadarı yeterlidir

Şimdi en son geldiğimiz ayetten 59.ayete kadar zalimlerin bize nasıl tanıtıldığını toplamaya çalışalım;

1- BUZAĞIYI İLAH EDİNMEMİŞLER

2-NEFSLERİNİ ÖLDÜRMEMİŞLER

3-BARİ OLANA YÖNELMEMİŞLER

4-BUNA RAĞMEN ALLAH ONLARIN TEVBELERİNİ KABUL ETMİŞ

5-ALLAH'I BİZE AÇIKÇA GÖSTER YOKSA İNANMAYIZ DEMİŞLER

6-ONLARI ŞİDDETLİ BİR SAİKA YAKALAMIŞ

7-SONRA GÖREVLERİNİ YERİNE GETİRSİNLER DİYE YİNE BAAS EDİLMİŞLER

8-ÜZERLERİNE MEN VE SELVA YAĞMIŞ AMA BUNA RAĞMEN KENDİLERİNE ZULMETMİŞLER

9-ŞEHRE KAPIDAN SECDE EDEREK GİRİN, HITTA DEYİN, İSTEDİĞİNİZ YERDEN ÇEKİNMEDEN YİYİN DENMESİNE RAĞMEN ONLAR BU SÖZLERİ KENDİLERİNE SÖYLENMEYEN BAŞKA SÖZLERLE DEĞİŞTİRMİŞLER

10- VE BU YÜZDEN ÜZERLERİNE SEMADAN BİR RİCZ İNDİRİLMİŞ?

SORU; Üzerlerine RİCZ indirildikten sonra bunlara ne olmuş, yok mu olmuşlar?, yaşamlarına son mu verilmiş, sakat mı kalmışlar, hastalığa mı yakalanmışlar??? Yani o gökten inen RİCZ bunlara ne yapmış?

Bakara suresinde anlatılan bu olayın neredeyse tıpatıp aynısı ARAF suresinde de anlatılmakta ve orada da RİCZ kelimesi geçmektedir. Fakat Araf suresindeki ayetlere geçmeden şunu tekrar hatırlatayım, henüz bu adamların kendilerine söylenen "şu şehre secde ederek kapısından girin, hitta deyin, istediğiniz yerden çekinmeden yiyin" sözlerini, kendilerine söylenmeyen hangi sözlerle

değiştirdiler??? sorusu cevabını bulmamıştır. Bu akılda tutulmalıdır, çünkü Araf suresinde de bu soru söz konusu olacaktır

Burada sizden biraz sabır isteyerek BEDEL kelimesine çok daha açıklayıcı olsun diye bir ayeti bölüşmek istiyorum

Bakara/181

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى
الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

“Her kim bunu işittikten ve kabullendikten sonra vasiyeti değiştirirse, günahı onu değiştirenleredir. Şüphesiz Allah (her şeyi) işitir ve (her şeyi) bilir.”

Bakın bu ayette VASIYETİN değişmesi söz konusudur. Yani vasiyet ortadan kalkmamış, yine vasiyet işlevi görsün diye başka bir vasiyet ile değiştirilmiştir. Bedel kelimesindeki bu incelik unutulmamalıdır

Gelelim ARAF suresine Araf 7/161

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

“Bir gün onlara şöyle denmişti: “Bu kente yerleşin. Orada beğendiğiniz[*] yerden yiyecek. “Bağışla bizi” deyin. Kapısından baş eğerek girin ki hatalarınızı örtelim. Güzel davrananlara (karşılığını) fazlasıyla vereceğiz”

Araf 7/162

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنْ
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

“İçlerinden yanlış davranış gösterenler, söylenenin tersini yaptılar. Yanlış davranmalarına karşılık biz de onlara, üstlerinden bir sıkıntı verdik.”

Burada biraz ara verip bu meali biraz kritize etmeme müsaade edin lütfen. Çünkü bu olmadan devam etmek sözün akışını etkiyecektir. Arapça bilmeyenler için söylüyorum. şimdi ard ardına vereceğim iki ayetin metni Bir kelime değişikliği ile tıpatıp aynıdır

1***Bakara 2/59

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

“Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de yanlış yapanlara, yoldan çıkmalarına karşılık, gökten bir azap indirdik.”

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنْ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

“İçlerinden yanlış davranış gösterenler, söylenenin tersini yaptılar. Yanlış davranmalarına karşılık biz de onlara, üstlerinden bir sıkıntı verdik.”

Lütfen iki meale bakar mısınız?

Nerdeyse tıpatıp aynı olan iki ayetten birbirine benzemeyen iki ayrı meal çıkmıştır!

Bakara 59.ayette geçen ilk cümle.. فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ budur

Araf 162 de geçen ilk cümle فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ budur

TIPATIP AYNIDIR. iki ayete aynı meal içinde verilen manalar şu şekildedir

1- BAKARA 59...""Yanlış yapanlar, sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler""

2-ARAF 162...İçlerinden yanlış davranış gösterenler, söylenenin tersini yaptılar

LE HAVLE VELA KUVVETE İLLA BİLLAH

Yüce Allah'ın kelimelerine gösterilen bu yaklaşımı vicdanlarınıza bırakıp devam ediyorum

ARAF suresindeki ayetleri tekrar yazıyorum

Araf 7/161

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ Bir gün onlara şöyle
denmişti:

“Bu kente yerleşin. Orada beğendiğiniz[*] yerden yiyein. “Bağışla bizi” deyin. Kapısından baş eğerek girin ki hatalarınızı örtelim. Güzel davrananlara (karşılığını) fazlasıyla vereceğiz .

Araf 7/162)

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِنْ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

“İçlerinden yanlış davranış gösterenler, söylenenin tersini yaptılar. Yanlış davranmalarına karşılık biz de onlara, üstlerinden bir sıkıntı verdik.”

Bu bu meallerin sahipleri bakara 59.ayette geçen RİCZ kelimesine AZAP, fakat Araf suresinden geçen RİCZ kelimesine ise SIKINTI anlamı vermişlerdir. Bakara 59.ayette geçen SEMA kelimesine GÖK, ARAF suresinde geçen SEMA kelimesine ise ÜSTLERİNDEN manası vermişlerdir

Bunları da vicdanlarınıza bırakıyorum

Bakara 59 ve Araf 162.ayet karşılaştırmalı okunduğunda ger iki ayette değışik iki kelime vardır

Bunlardan İLKİ Bakara 59.ayette meallerin "indirdik" manası verilen ENZELNA kelimesi geçerken ARAF 162 de ERSELNA kelimesi geçmektedir.İKİNCİdeğışik kelime ise Bakara 59.ayetin sonu YEFSUKUN

İki ayetteki kelime farklılıkları elbetteki anlama da etki edecektir. Arapça bilmeyen arkadaşlar biraz önce eleştirdiğimiz meal yazarlarının iki ayet arasında değışik manalar vermesinin sebebinin bu iki kelimenin değışikliğinden kaynaklandığını zannedebilirler, öyle değıldir. bu kelimelerin onların yaptığı değışiklikle hiç alakası yoktur: Araf suresindeki ayetlerin öncesine baktığımızda bakara suresinde anlatılan olayla Araf suresinde anlatılan olayın aynı olay olduğı rahatlıkla görölmektedir

.....